

[Carl M. Nielsen.]

tidig mulighed for, at det kunne blive billigere at bygge og alligevel at bygge godt, ja, så var det helt rigtige nået.

Sidste år blev byggelånene sat op med 5 000 kr. og i år med 2 000 kr., ialt 7 000 kr. på 2 år, grundet på prisstigningerne i byggeriet. Det er beklageligt, at det er blevet dyrere at bygge, men det er en kendsgerning, og så må lånene selvfølgelig følge med. Jeg har forstået af fremsættelsestalen, at der nu i det væsentlige skulle være dækning for byggeriet. Nybyggere skal jo selv skyde til til bygningerne, og det betyder, at starten ikke bliver så god, hvad der kan komme til at præge økonomien en tid fremover. Selvom to unge mennesker har sparet og virkelig har vist, at de vil gøre en indsats for at få deres eget brug, har de meget dårligt råd til, at nogle af disse penge skal anvendes med det samme for at få huset bygget. Det er sådanne mennesker, jeg særlig tænker på. Vel er jeg klar over, at det ikke er lettere at få sit eget husmandsbrug, hvis man skal ud på det frie marked, men det er jo en ringe trøst.

Vi har nu gennem mange år været vidne til, at 9 000—10 000 unge årlig forsvinder fra landet og vandrer ind til byerne. Grundene hertil kan være forskellige, men jeg er sikker på, at der blandt dem findes mange, som gerne ville være blevet derude, såfremt der havde været større muligheder, bl. a. for at få eget husmandssted. Jeg er betænkelig ved denne udvikling. Kan byerne stadig tage denne strøm? Kan der skaffes arbejde der? Selvfølgelig kan der ikke udstykes tilnærmelsesvis så stærkt, at det kan løse problemet, og det er jo heller ikke et stort antal nye brug, der er oprettet de sidste år. I denne forbindelse er jeg interesseret i at få oplyst, om der er jord nok i forhold til antallet af kvalificerede ansøgere, hvor jorden ligger, og hvor mange brug der er oprettet i de forskellige amter. Ved udvalgsbehandlingen sidste år fik vi sådanne oplysninger, men vi vil gerne følge udviklingen på dette område.

Der er også spørgsmålet om tillægsjord til de for små, indeklemte husmandsbrug. Vi ser gerne, ja, ønsker, at man når betydelig længere frem på dette område. Vi må ikke være blinde for, at den husmand, der sidder med det lille areal, og som er indstillet på at drive sin jord rent landbrugsmæssigt,

i mange tilfælde, ja, vel i langt de fleste, må supplere indtægten fra ejendommen ved at søge arbejde for fremmede. Det er ikke tilfredsstillende for ham, og samtidig mindskes arbejdsmulighederne for landarbejderne, og de kan være små nok i forvejen. Derfor vil vi også gerne på dette område have nogle oplysninger: Hvor mange har søgt tillægsjord, og hvor mange har nået at få det indtil nu? Det er jo som bekendt den 1. oktober 1953, altså om ca. 10 måneder, at fristen for anmeldelse af forkøbsret udløber — en af de måder, på hvilke spørgsmålet om jord til disse husmænd fremover skal løses. Kan vi så vente, at der med de bestemmelser, vi har, bliver nok, eller skal der mere til?

Når nu byggelån og etableringslån og i enkelte tilfælde jordkøbslån bliver sat op, hvilket er en nødvendighed, er der så penge nok? Hvis der er brug for dem alle på det nuværende grundlag for udlån, vil det jo betyde, at der bliver færre brug, færre tillægsparceller. Jeg vil derfor gerne have oplyst, om vi, hvis det viser sig, at de penge, der nu foreslås stillet til rådighed til de i lovforslaget nævnte formål, ikke er tilstrækkelige, kan forvente, at der bliver stillet yderligere midler til disposition, så at der stadig er nok. Udstykningen skulle ikke gerne formindskes, fordi der ikke er penge nok.

Jeg vil gerne sige, at mit parti overfor spørgsmålet om oprettelse af nye brug og fremskaffelse af tillægsjord nu som før er positivt indstillet. Vi ønsker oprettelse af nye brug i den udstrækning, hvori det er forsvarligt, og at der tilvejebringes udvidet adgang til fremskaffelse af tillægsjord til bestående husmandsbrug. Vi har peget på dette gang på gang, sidst i indeværende efterår. Vi har fremhævet, at de gældende fritagelsesbestemmelser for familiesalg bør begrænses, og at ekspropriation om fornødent skal kunne foretages.

Vi står på et højdepunkt med hensyn til priser på landbrugsvarer. Et konjunkturomslag kan komme, og hvis det sker, vil det skabe vanskeligheder for dem, der nu skal begynde. Under hensyn til, at vi nu atter må forhøje byggelånene — det har jo aldrig været så dyrt at bygge stats-husmandsbrug som nu —, og for at sikre disse nybegyndere bedst muligt — og det er jo i samfundets interesse, at det sker — bør den rente, der skal svares, være konjunkturbestemt og gælde for alle. Den kon-